

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Střední průmyslová škola strojnická Olomouc
tř.17. listopadu 49**

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu
„Výuka moderně“**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205

Šablona: VI/2

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 17

Název: Investování

Jméno autora: Ing. Miroslava Špičáková

Předmět: EKONOMIE

Jazyk: čeština

Klíčová slova: investice, akcie, podílové listy, komodity, forex, peníze, nominální hodnota

Cílová skupina: studenti středních škol

Stupeň a typ vzdělání: odborné vzdělání

Očekávaný výstup: Studenti vysvětlí a přiblíží výhody a nevýhody základních produktů, které lze využít na finančních trzích. Zváží všechna pro a proti s investováním spojená. Dokáží plánovat investice co do časového horizontu a rizikovosti, kterou jsou ochotni podstoupit a akceptovat.

Metodický list/anotace

Běžné spořicí produkty nenabídnou takové zhodnocení, jaké lze získat investováním na kapitálových trzích. Výměnou za lepší výhled zhodnocení je vyšší riziko, že je možné naopak prodělat. Cílem tohoto studijního materiálu je seznámení studentů se základními investičními produkty, získají povědomí o produktech na investičních trzích. Dokáží vysvětlit rozdíly mezi typy investic z hlediska časového horizontu, rizikovosti atd.

Výukový materiál studenty s těmito základními informacemi seznámí a na závěr je možné využít pracovní list, kde je sestavena krátká křížovka a studenti mohou zodpovědět uvedené otázky. V případě potřeby je možné využít internet.

Zpracováno: 11.12.2012

INVESTOVÁNÍ

Dříve, než se rozhodnete pro konkrétní investici, měli byste zvážit všechna pro a proti s investováním spojená. Rozmyslet se, v jakém časovém horizontu plánujete investovat, co od dané investice očekáváte a jaká rizika jste ochotni podstoupit a akceptovat. Pokud jste si ujasnili tato základní kritéria, přichází na řadu další fáze – výběr konkrétního finančního instrumentu či fondu, který bude nejlépe odpovídat vašim představám a investičním cílům.

Akcie, podílové fondy, komodity nebo forex-měny můžete nakupovat samostatně pomocí různých online aplikací, nebo můžete dávat písemné a telefonické pokyny. Vždy však budete potřebovat mít smlouvu se společností, pomocí které tyto obchody budete provádět. Tou společností může být banka nebo obchodník s cennými papíry s platnou licencí od České národní banky.

Akcie

Akcie jsou obchodovatelné cenné papíry, s nimiž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na řízení společnosti (právo účasti a hlasování na valné hromadě akcionářů), na zisku společnosti (právo na dividendy) a na likvidačním zůstatku.

Akcie jsou obchodovatelné cenné papíry, s nimiž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na řízení společnosti (právo účasti a hlasování na valné hromadě akcionářů), na zisku společnosti (právo na dividendy) a na likvidačním zůstatku.

Akcie fungují na rozdíl od dluhopisů jako dividendové cenné papíry (equity), jejichž dividendový výnos není předem zaručen. Dokonce i když je společnost zisková, management může navrhnout zadržení zisku za účelem tvorby fondů pro budoucí investice.

Základní pojmy

Nominální hodnota akcie představuje podíl na majetku akciové společnosti vyplývající z vlastnictví akcie. Součet nominálních hodnot všech akcií je roven výši základního jmění. Dividenda je podíl na zisku společnosti vyplývající z vlastnictví akcie. Výplata dividend není většinou předem zaručena a může mít formu peněžní dividendy, akciové dividendy (akcionář získá nové akcie zdarma či za zvýhodněnou cenu) nebo majetkové dividendy (např. zdarma výrobky či služby související s danou společností). Tržní cena akcie (kurs akcie) je cena, za kterou se akcie obchoduje na kapitálovém trhu.

V praxi často dochází k navýšení základního jmění. To se obvykle provádí následujícími způsoby:

1. emisí nových akcií nebo

2. převedením části vlastního jmění do základního jmění. Technicky se to provede okolkováním akcií nebo jejich výměnou za nové.

Vlastní jmění společnosti tvoří vedle základního jmění emisní ážio (zakladatelský zisk realizovaný při prvotní emisi jako kladný rozdíl mezi tržní cenou akcie a její nominální hodnotou) a fondy ze zisku.

Další běžnou operací je tzv. štěpení akcií, které zvyšuje počet akcií při neměnné výši základního jmění, čímž se snižuje nominální hodnota jedné akcie. Například při štěpení akcií České spořitelny v poměru 1:10 k 1. 8. 1994 se původní akcie v nominální hodnotě 1 000 Kč rozštěpila na 10 akcií v nominální hodnotě 100 Kč. Důvody štěpení jsou technické (sloučení dvou emisí, které mají před emisí odlišnou nominální hodnotu) nebo psychologické (akcie s nižší nominální hodnotou vzbuzují dojem cenově přijatelnějšího nákupu).

Jaké existují typy akcií?

Kromě obyčejných (kmenových) akcií lze nalézt mnoho dalších druhů akcií. Preferenční (prioritní) akcie obvykle svému majiteli zaručuje právo na přednostní vyplácení dividendy. Tím se tato akcie staví defacto na úroveň cenného papíru s fixním výnosem. Zakladatelská (zlatá) akcie zaručuje obvykle v rámci hlasovacího práva na valné hromadě více hlasů než obyčejná akcie (např. 100 hlasů místo 1 hlasu z obyčejné akcie). Požitková akcie zaručuje pouze práva majetková. Zaměstnanecká akcie je obvykle nepřevoditelná akcie na jméno pro zaměstnance akciové společnosti. Konečně akcie může mít buďto zaknihovanou nebo listinnou podobu a znít na jméno nebo na doručitele.

Podílové fondy

Podílové fondy patří mezi prostředky kolektivního investování. Jeho základní princip spočívá v tom, že více investorů svěří své prostředky profesionálnímu správci (investiční společnosti), který je za odměnu spravuje a zhodnocuje.

Proč investovat do podílových fondů?

Pokud víte, že nebudete své peníze pravděpodobně potřebovat během příštích tří až pěti let, můžete využít fondů s dlouhodobým růstovým potenciálem – akciových nebo smíšených. Pokud nechcete investovat na delší dobu než jsou 3 roky, využijte dluhopisové fondy nebo fondy fondů. Nepřesahuje-li váš investiční horizont 1 rok, využijte fondů peněžního trhu, které nabízejí stabilní míru investice.

Mezi výhody kolektivního investování patří především možnost výhodného investování na finančních trzích. Shromážděním vkladů od mnoha investorů může

správce fondu rozložit portfolio fondu do různých investičních instrumentů, čímž minimalizuje riziko portfolia. Výhodou je rovněž vysoká likvidita vložených prostředků.

Hlavní výhody

- vyšší zhodnocení, než u běžných bankovních a depozitních produktů
- široký výběr investičních strategií
- peníze spravují profesionální manažeři
- výnosy z fondů se po 6 měsících držení nedaní
- lze si vybrat i ze zajištěných fondů, které vás finančně neohrozí v případě poklesu ceny
- velmi podrobné a dostupné informace o fondech
- lze spořit pravidelně anebo čerpat rentu
- kdykoli lze požádat o zpětný odkup

Nevýhody

- vklady nejsou pojištěny
- investici ji nutné vnímat dlouhodobě
- velké riziko špatné volby při výběru fondu
- poplatky za nákup
- poplatky za správu portfolia
- velmi záleží na době, kdy je do fondu investováno

Co jsou to zahraniční podílové fondy?

Jak vyplývá z názvu, jedná se o fondy zahraničních investičních společností a bank. Jsou určeny pro ty, kteří hledají alternativu nejen k termínovaným a bankovním účtům ale i k fondům spravovaným českými společnostmi.

Proč si vybrat zahraniční fond?

Většina fondů je registrována v Lucembursku a Irsku, což znamená, že fondy neplatí daň ze zisku. Fondy registrované v České republice platí daň 15 %. Zahraniční fondy se opírají o větší informační a analytické zázemí, které je nezbytné pro tvorbu portfolia.

Jaké jsou výhody proti vkladům?

Výhody proti termínovaným vkladům jsou ve vysoké likviditě vložených prostředků. To znamená, že při prodeji obdržíte vložené prostředky do 5–7 dní zpět na váš účet. Je-li vlastníkem fyzická osoba více než 6 měsíců, nemusí platit daň z výnosu. Při termínovaném vkladu je automaticky sraženo 15 %.

Komodity

Každý si dokáže představit barel ropy, pytel pšenice nebo hroudu zlata. Komodity překonávají politické problémy i hospodářské krize. Jejich cena často reaguje opačně, než na akciových trzích. Možností, jak investovat do komodit, je celá řada. Od on-line obchodování, kde investor sám rozhoduje, kdy nakoupí a kdy naopak prodá, přes možnost konzultovat svá investiční rozhodnutí s najatými odborníky až po správu finančních prostředků zajišťovanou profesionálním portfolio managerem.

Investice do komoditních indexů však mohou s úspěchem využít i obezřetní investoři jako vhodný doplněk pro vyvážení svých portfolií. Ceny komodit totiž na růst inflace nebo vznik různých krizových situací (teroristické útoky, přírodní katastrofy atd.) zpravidla reagují opačně než ceny akcií, dluhopisů nebo realit.

Můžete koupit i reálné drahé kovy

Drahé kovy a kameny nepředstavují investici v tom smyslu, že by přinášely pravidelné výnosy. Pokud si je investor koupí, musí počítat s tím, že je to investice minimálně na 5 let.

Je to nástroj jistoty a uložení části svých prostředků do konstantní hodnoty, která přetrvává i v případě politických či hospodářských krizí, která je dlouhodobá a běžně je předávána v rodinách mezi generacemi jako prostředek zabezpečení na nejhůřší časy.

Forex

Forex je zkratkou slov Foreign Exchange. Jedná se o obchodování s cizími měnami, tedy například dolar/euro. Měnových párů je samozřejmě mnohem více a je také důležité, se kterým obchodníkem spolupracujete. Forex jako takový není žádná instituce s bodovou jako klasická burza. Jedná se „pouze“ o celosvětově spojenou počítačovou síť, kde miliony obchodníků vidí 24 hodin denně vývoj kurzů jednotlivých měnových párů.

Na měnovém trhu se pohybují milióny lidí a všichni se snaží vydělat na pohybech měnových kurzů, snaží se odhadnout, jaký dopad budou jednotlivé události na

měnové kurzy mít – co bude to, co určí trend, co bude řídit trh. To už napovídá, že je nutné zajistit si informace, a to nejlépe nepřetržitě.

Kdo obchoduje na forexu?

Mezi účastníky forexového trhu patří čtyři skupiny klientů.

Hedgeři

Lidově nazváno hedgeři jsou společnosti, které se hlavně chtějí zajistit proti neočekávaným měnovým výkyvům. Mezi tyto subjekty patří zvláště firmy zabývající se exportem a importem, nebo ty, které jsou v cizích měnách financovány. Většinou se jedná o středně velké a velké firmy, které obchodují se zahraničím.

Spekulanti

Mezi spekulanty patří jak firmy, tak fyzické osoby, které pomocí investovaných prostředků chtějí získat zisk. Ten inkasují jako rozdíl z cen termínových kontraktů.

Arbitrážní makléři

Jde o investory s velkým kapitálem, kteří uzavírají transakce na minimálně dvou trzích, aby tak využili kurzovních rozdílů.

Tvůrci trhu

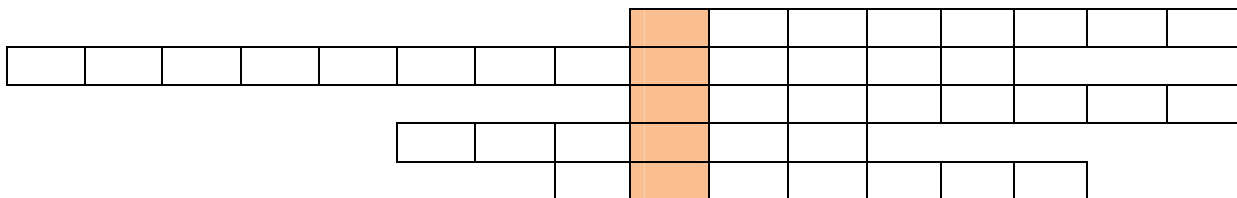
Mezi tvůrce trhu patří instituce provozující zprostředkování při obchodování na měnovém trhu v transakcích mezi spekulanty a jistími se subjekty. Typicky jde o banky, brokery, měnové dealery, případně internetové obchodní platformy.(1)

Zdroj:

- 1 <http://www.mesec.cz/specialy/financni-gramotnost/potrebuji-jistotu-a-zabezpecit-pojisteni/>
- 2 <http://www.financnigramotnostdoskol.cz/products/financni-gramotnost-ulohy-a-metodika-vytvoril-narodni-ustav-odborneho-vzdelavani-2009/>
- 3 finanční gramotnost – metodická příručka pro učitele

Křížovka

Cenný papír, se kterým jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na řízení společnosti, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti se nazývá.....

1. Část ceny zboží pořizovaného na splátky, kterou klient hradí předem v hotovosti
2. Jde o typ karty, s jejíž pomocí lze platit za zboží a služby u prodejců a vybírat hotovost v bankomatech, nebo využívat jiné služby
3. Peněžní tok (anglicky)
4. Schopnost klienta splácet úvěr
5. Opak inflace

Odpovědi:

1. Akontace
2. Platební karta
3. Cash flow
4. Bonita
5. Deflace

(2)

Pan Sládek nakoupil 100 akcií v roce 2011 po 1 800 Kč. V roce 2012 byla tržní cena akcie 2 150 Kč. Kolik by vydělal v roce 2012, kdyby se rozhodl akcie prodat?

Vysvětlete:

- a) jak majitel podílových listů pozná, zda vložením peněz do jejich koupě vydělal;
- b) zda majitel podílových listů může i prodělat;
- c) jak je to s rizikem a výnosem v porovnání s vklady v bankách.

Předpokládejme, že rodiče vám k 18. narozeninám naspořili 50 000 Kč. Protože se již vyznáte v osobních fi nancích, chcete tyto peníze dále zhodnotit. Zvažujete, zda prostředky vložit:

- a) na spořicí účet, kde úroková sazba činí 2 % p. a., neplatíte poplatek a srážková daň z úroků je 15 %;
- b) do podílových listů smíšeného fondu, kde předpokládáme roční výnos 4 % p. a., vstupní poplatek je 1 000 Kč, výnos bude osvobozen od daně.